

Raadsvoorstel

GEMEENTEBESTUUR

onderwerp Financiële actualisatie GRP 2017-2026
raadsnummer 2017 75
collegevergadering d.d. 21 november 2017
raadsvergadering d.d. 20 december 2017
fatale termijn
programma Beheer Openbare Ruimte
portefeuillehouder B. Aldewereld

team OGOBO
registratienummer 1233680
steller RHJM van Weert
doorkiesnummer +31 77 3596453
e-mail r.vanweert@venlo.nl
datum 6 november 2017
bijlage(n)
datum verzonden

Voorstel om te besluiten

1. Vaststellen van de Financiële actualisatie exploitatie GRP 2017-2026;
2. De begroting 2018-2021 hierop aanpassen, conform begrotingswijziging financiële actualisatie GRP 2017-2026

Burgemeester en wethouders van Venlo
de secretaris

de burgemeester

René van Loon

Antoin Scholten

Raadsvoorstel

Samenvatting (Verplicht, maximaal een half A4)

Vanuit de wet Milieubeheer is voorgeschreven dat gemeenten hun rioleringsstaken in een Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) moeten onderbouwen. Het GRP vormt de basis om op een doelmatige en verantwoorde wijze invulling te geven aan de gemeentelijke rioleringsstaken. Op grond van de gemeentelijke nota reserves en voorzieningen dient de exploitatie 3 jaarlijks te worden geactualiseerd. De voorliggende financiële actualisatie exploitatie GRP 2017-2026, is de financiële actualisatie ten opzichte van het in december 2014 vastgestelde GRP. De exploitatieperiode van deze financiële actualisatie is 10 jaar inclusief het jaar van vaststelling (2017).

De doelstellingen opgenomen in het GRP 2014-2023 zijn nog steeds van kracht. In het GRP zijn deze doelstellingen vertaald naar de thema's binnen de rioleringszorg. De veelal ondergrondse (riool)infrastructuur dient duurzaam in stand te worden gehouden. Daarnaast moet geanticipeerd worden op nieuwe taken en ontwikkelingen. De hoofdlijnen die een rol spelen in de financiële actualisatie, zijn hierna genoemd en in het raadsvoorstel toegelicht:

- Klimaatontwikkeling en Agenda Groen & Water
- Versnellingsprogramma 2016
- Leeftijd rioolstelsel

In de voorliggende financiële actualisatie exploitatie GRP 2017-2026 "Voorzichtig voorsorteren op klimaatontwikkeling in een gezonde leefomgeving, ambities afgestemd op financiën" zijn de beschikbare financiële middelen actueel en (meerjarig) afgestemd op de nieuwe ontwikkelingen en huidige inzichten. Met de vaststelling van de financiële actualisatie kan (weer verder) uitvoering worden gegeven aan het opgestelde beleid ten aanzien van het rioolbeheer.

Bijlagen

Nr.	Naam	Datum
1.	Financiële actualisatie exploitatie GRP Venlo 2017-2026	30-10-2017
2.	Begrotingswijziging financiële actualisatie GRP 2017-2026	6-11-2017

Onderbouwing

Algemene toelichting

1. Wat is kernopgave (Wat is de belangrijkste opdracht voor de gemeenteraad?)

Met de vaststelling van de voorliggende financiële actualisatie exploitatie GRP 2017-2026 “Voorzichtig voorsorteren op klimaatontwikkeling in een gezonde leefomgeving, ambities afgestemd op financiën” kan uitvoering worden gegeven aan het beleid ten aanzien van de gemeentelijke zorgtaken. In deze actualisatie zijn zowel beleid en ambities als de beschikbare financiële middelen actueel en (meerjarig) op elkaar afgestemd, op grond van de huidige inzichten.

2. Relatie met programma

Dit voorstel valt onder het programma beheer openbare ruimte. Het op een doelmatige wijze invulling geven aan het riool- en stedelijk waterbeheer is essentieel voor de volksgezondheid en de leefbaarheid in de stad inclusief de in en om de stad aanwezige natuur. De stad wordt daarmee ook aantrekkelijker als woongemeente.

3. Wat is het beoogde maatschappelijke resultaat (Wat wilt u bereiken?)

In het GRP 2014-2023 zijn een vijftal doelstellingen van het riool- en waterbeleid voor de komende planperiode opgenomen. Deze doelstellingen dragen hoofdzakelijk bij aan:

- Het op een doelmatige en milieu-verantwoorde wijze inzamelen en afvoeren van afvalwater.
- Het op een doelmatige wijze inzamelen, afvoeren en verwerken van overtollig regenwater en overtollig grondwater.
- Het verminderen van de kans op wateroverlast als gevolg van (hevige) neerslag.
- De kwaliteit van het oppervlaktewater en de bodem niet negatief beïnvloeden, door ongewenste emissies naar oppervlaktewater, grond en grondwater te voorkomen. Bijvoorbeeld door het verminderen van de vuiluitworp vanuit de riolering bij hevige neerslag, of lekkages in leidingsystemen.
- Het op een doelmatige en zo duurzaam mogelijke wijze invulling geven aan de stedelijke (afval)watertaken.

Deze doelstellingen zijn nog steeds van kracht.

4. Wat en waarom? (Waarom is dit voorstel nodig?)

Op grond van de gemeentelijke nota reserves en voorzieningen dient de exploitatie GRP 3-jaarlijks te worden geactualiseerd. In de voorliggende “financiële actualisatie GRP 2017-2026” is een financiële actualisatie ten opzichte van het in december 2014 vastgestelde GRP verwerkt. Het beleidsplan uit 2014 kan beleidsinhoudelijk van kracht blijven. Waar nodig zijn nieuwe ontwikkelingen ten opzichte van 2014 hierin wel geactualiseerd. De exploitatieperiode van deze financiële actualisatie is 10 jaar inclusief het jaar van vaststelling (2017).

5. Afweging / argumentatie (Welke politieke keuzevraagstukken dienen zich aan? Zijn er reële alternatieven? Welke belangenafweging moet daarbij door de raad worden gemaakt?)

In het GRP 2014-2023 zijn de doelstellingen vertaald naar de thema's binnen de rioleringszorg. De veelal ondergrondse (riool)infrastructuur dient duurzaam in stand te worden gehouden. Daarnaast moet geanticipeerd worden op nieuwe taken en

Raadsvoorstel - onderbouwing

ontwikkelingen. Hierna zijn de hoofdlijnen benoemd van de ontwikkelingen die een rol spelen in de financiële actualisatie:

Klimaatontwikkeling en Agenda Groen & Water

De Agenda Groen & Water is een beleidsnota gericht op groen-, natuur-, landschaps- en watersystemen. De beleidsnota formuleert kaders en beleidsregels voor de groenblauwe ambities voor Venlo en biedt een uitnodigend kader voor initiatieven van derden. De Agenda Groen & Water is als het ware een 'parapluplan' voor alle thema's ten aanzien van groen en water. Zo omvat zowel de Agenda Groen & Water als het GRP het thema klimaat. Belangrijk onderdeel van de Agenda Groen & Water is de ambitiekeuze in welke mate en binnen welke termijn de gemeente Venlo klimaatbestendig gaat worden.

De Agenda Groen & Water is naar verwachting medio 2018 gereed, terwijl het GRP nu wordt geactualiseerd. De ambitiekeuze ten aanzien van klimaatadaptatie in de Agenda Groen & Water is echter bepalend voor de te nemen maatregelen en het tempo. Dit zal dan ook vertaald dienen te worden in het uitvoeringsprogramma van het GRP.

Vooruitlopend op de ambitiekeuze is in deze financiële actualisatie van het GRP beperkt ruimte opgenomen voor meeliften bij (renovatie) werkzaamheden in de openbare ruimte en het benutten van kansen.

Vanuit het GRP kan alleen worden ingezet op die klimaatmaatregelen die passen binnen de invulling van de zorgtaken uit het GRP (regenwateroverlast en grondwater in relatie tot droogte). Voor de overige klimaatmaatregelen zoals hittestress en droogte (niet grondwater gerelateerd) zullen mogelijk additionele middelen vanuit andere programma's noodzakelijk zijn.

Versnellingsprogramma 2016

Uit een analyse van voorgaande jaren is gebleken dat steeds niet alle onderdelen van de geplande en in gang gezette projecten aan het einde van het programmajaar volledig zijn uitgevoerd of afgerekend. Er is sprake van een faseverschil in tijd tussen de opdracht, de daadwerkelijke uitvoering en de afrekening. Dit gebeurt jaarlijks en heeft een na-ijleffect op de stand van de voorziening. Om dit na-ijleffect te verkleinen is in 2016 een eenmalig 'versnellingsprogramma' opgestart.

Het versnellingsprogramma is nog niet afgerond. Het alsnog realiseren van het versnellingsprogramma is voorzien mede door in te zetten op aanbesteding van ingenieursdiensten. Dit vergt echter ook nog de nodige personele inspanning en voorbereiding van de gemeentelijke organisatie zelf, waarvoor tijdelijk extra capaciteit is benodigd. Dit is één van de uitgangspunten in de financiële actualisatie.

Leeftijd rioolstelsel

Jaarlijks wordt op basis van de recente inspectieresultaten vrijvervalriolering een prognosematrix geactualiseerd. Op basis van de matrix wordt een prognose gemaakt voor de te verwachte uitval van leidingen en putten. De matrix laat zien dat uitval op de korte termijn beperkt blijft, mede door alle instandhoudingsmaatregelen van de afgelopen periode en door de leeftijdsopbouw van het stelsel. Op de lange termijn blijkt op basis van de matrix wel meer uitval op te treden. Het verkregen beeld uit de matrixanalyse is gebruikt voor het bijstellen van de financiële reservering instandhouding.

6. Welke externe partners en adviesraden zijn erbij betrokken?

In de opzet van de voorliggende financiële actualisatie is rekening gehouden met de gedeelde inzichten en afspraken met de Limburgse waterpartners. Deze zijn opgenomen in het visiedocument 'waardevol groeien' (november 2015) en het bestuurlijk convenant

Raadsvoorstel - onderbouwing

‘samenwerken in de waterketen’ (maart 2016). Daarnaast is aangesloten op de stimuleringsregeling afkoppelen (onderdeel van ‘Waterklaar’ februari 2017) en het gezamenlijk uitvoeringsprogramma Waterpanel Noord (Limburgse Peelen en regio Venlo-Venray).

Tijdens de totstandkoming van de financiële actualisatie heeft intern afstemming en overleg plaatsgevonden.

7. Financiële paragraaf

De exploitatie GRP is een (wettelijk) gesloten circuit, de baten en lasten over de exploitatieperiode dienen aan elkaar gelijk te zijn. De baten komen uit de gemeentelijke rioolheffing die (wettelijk) alleen mogen worden aangewend ter dekking van de gemeentelijke zorgplichten voor stedelijk (afval)water. De lasten zijn geraamd op basis van de in het GRP gehanteerde beleid en geactualiseerd naar de huidige ontwikkelingen en inzichten. Het uitgangspunt is een budgettair neutraal circuit waarbij de lasten inclusief compensabele BTW en overhead gelijk zijn aan de rioolheffing. Schommelingen in de baten en lasten worden in de exploitatie GRP opgevangen binnen de egalisatievoorziening GRP.

In de exploitatie blijken ten opzichte van de vorige actualisatie een aantal kosten lager uit te vallen. Dit is voornamelijk een gevolg van: het aflopen van kapitaallasten, het gebruik maken van raambestekken en het naar beneden bijstellen van het risico op uitval. Daar staat tegenover dat met name de overheadkosten zijn toegenomen. Wanneer de meevallers en tegenvallers tegen elkaar weggestreept worden, blijft er (beperkt) budget over om voorzichtig te kunnen voorsorteren op de klimaatopgave, zonder stijging van de rioolheffing.

Voor de verdere financiële informatie, wordt verwezen naar bijlage 1 GRP Venlo Financiële actualisatie exploitatie GRP 2017-2026 “Voorzichtig voorsorteren op klimaatontwikkeling in een gezonde leefomgeving, ambities afgestemd op financiën”. De Begroting 2018-2021 dient als gevolg van de financiële actualisatie GRP te worden aangepast. De budgettaire consequentie is het gevolg van de mutatie in de genivelleerde compensabele BTW en overhead welke als saldo op het product tot uitdrukking komt. De begrotingswijziging is in bijlage 2 van dit raadsvoorstel opgenomen.

8. Risicoparagraaf (welke risico's spelen een rol bij de besluitvorming?)

Wel of geen risico	Wel of niet
Juridische aspecten en wettelijk kader	Niet
Financiële risico's en aspecten	Wel
Economische risico's	Wel
Maatschappelijke risico's	Wel
Exploitatie, realisatie, ontwikkeling, beheer, bouw- en planschade	Niet
Afbreukrisico's en mogelijke contractschade (in relatie tot externe partners)	Niet
Overige strategische risico's	Niet

Raadsvoorstel - onderbouwing

Toelichting (Benoem de relevante, strategische risico's)

- Financiële risico's:
  - *Leeftijd stelsel*
Wanneer door veroudering de kwaliteit van het rioolstelsel sneller achteruit gaat dan waarmee in de gehanteerde prognose rekening is gehouden, zijn extra maatregelen en middelen noodzakelijk om het rioolsysteem in stand te houden.
  - *Tempo voorspelde klimaatontwikkelingen*
Wanneer de voorspelde klimaatontwikkelingen sneller merkbaar zijn dan het ingestelde tempo van klimaatadaptatie, vraagt dit hogere inspanningen op de korte termijn. Deze inspanningen zijn nodig om de kans op wateroverlast en de negatieve effecten van de vuiluitwerp op oppervlaktewater te reduceren.
- Economisch risico: als gevolg van schade of hinder door (regen)wateroverlast is mogelijk sprake van een toename van schadeclaims richting de gemeente.
- Maatschappelijk risico: Indien zich als gevolg van klimaatveranderingen steeds vaker extreme neerslagsituaties voordoen, die niet met het huidige rioolsysteem kunnen worden verwerkt, ontstaat vaker kans op wateroverlast of zelfs schade aan panden. Ook is er meer kans op verkeershinder als gevolg van tijdelijk onbegaanbare wegen. Straten kunnen als gevolg van hevige neerslag tijdelijk onder water staan. Wanneer dit hoofdverkeersaders betreft, kan dit ook economische schade tot gevolg hebben.

9. Vervolgprocedure voor de raad

Jaarlijks zal een uitvoeringsprogramma ter vaststelling aan het college worden voorgelegd. U zult hierover worden geïnformeerd met een raadsinformatiebrief. Na uw goedkeuring van deze financiële actualisatie zal het uitvoeringsprogramma 2018 aan het college worden voorgelegd.

In overeenstemming met het vastgestelde beleidskader met betrekking tot de reserves en voorzieningen vindt een volgende financiële actualisatie over 3 jaar, gelijktijdig met de beleidsactualisatie van het GRP (iedere 6 jaar), plaats.

Raadsbesluit

GEMEENTEBESTUUR

onderwerp Financiële actualisatie GRP 2017-2026
raadsnummer 2017 75
raadsvergadering d.d. 20 december 2017

team OGOBO
steller RHJM van Weert
doorkiesnummer +31 77 3596453
e-mail r.vanweert@venlo.nl
datum 6 november 2017

De raad van de gemeente Venlo;

gelezen het voorstel van het college van 21 november 2017, registratienummer; 1233680
gelet op artikel 149 van de Gemeentewet;

besluit(en) vast te stellen:

1. Vaststellen van de Financiële actualisatie exploitatie GRP 2017-2026;
2. De begroting 2018-2021 hierop aanpassen, conform begrotingswijziging financiële actualisatie GRP 2017-2026

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 20 december 2017.

De griffier

De voorzitter

Geert van Soest

Antoin Scholten